

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no. 59256/11

Faik KILINÇ /Türkiye

Başkan

Ksenija Turković

Hakimler

Jon Fridrik Kjølbro,

Georges Ravarani,

ve *İkinci Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hüseyin Bakırcı'nın katılımıyla, 30 Ağustos 2016 tarihinde, daire olarak toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm) heyeti, yukarıda belirtilen 15 Eylül 2011 tarihli başvuruyu dikkate alarak gerçekleştirilen müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir:

OLAY

1. Başvuran Faik Kılınç, 1934 doğumlu ve Ankara'da ikamet etmekte olan bir Türk vatandaşıdır. Başvuran Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Ankara Barosuna kayıtlı Avukat M.S. Avundukluoğlu tarafından temsil edilmiştir.

A. Somut olayın koşulları

2. Davada geçen olaylar, başvuran tarafından ifade edildiği şekilde aşağıdaki gibi özetlenebilir.

3. Gazeteci olan başvuran 5 Ağustos 2007 tarihinde, İhlas Gazetecilik Anonim Şirketi ile yaptığı on milyon gazete baskısı anlaşmasının yerine getirilmesi kapsamında emre yazılı bir senet vermiştir.

4. Belirlenemeyen bir tarihte başvuranın, İhlas Şirketinin talebi üzerine Ankara İcra Dairesine bir ödeme yaptığını bildirdiği anlaşılmaktadır.

5. Başvuran 22 Nisan 2010 tarihinde Ankara İcra Müdürlüğüne on bir gün içinde borcunu ödemek üzere taahhütte bulunmuştur.

Başvuran 15 Şubat 2011 tarihinde Ankara 15. İcra Ceza Mahkemesi tarafından Ankara İcra Müdürlüğüne belirtilen tarihlerde borcunu ödeme taahhüdünü ihlal etmiş olması nedeniyle «taahhüdü ihlal suçu» koşullarını tanımlayan İcra ve İflas Kanununun 340. maddesi uyarınca üç aya kadar *tazyik hapsi* cezasına mahkum edilmiştir.

6. Ankara Ağır Ceza Mahkemesi 21 Mart 2011 tarihinde bu mahkumiyet kararına karşı yaptığı nihai itiraz başvurusunu reddetmiştir.

7. Ankara 15. İcra Ceza Mahkemesi 12 Nisan 2011 tarihinde, tazyik cezasının, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Kanununun uygulama alanında yer alan ve klasik anlamda mahkumiyet sonucu verilen bir ceza olmadığını ve bundan dolayı bu aynı madde ile öngörülen ceza tertip kurallarının somut olayda uygulanabilir olmadığını belirterek, hapis

cezasına seçenек bir tedbir olarak ev hapsi şeklinde düzenlenmesi talebini reddetmiştir.

8. Ankara 16. İcra Ceza Mahkemesi 6 Mayıs 2011 tarihinde Anayasa Mahkemesine başvuru talebinin yanı sıra yukarıda anılan karara karşı başvuran tarafından yapılan itiraz başvurusunu da reddetmiştir.

9. Başvuran, sonuç olarak Ankara savcılığının 10 Ekim 2013 tarihli yazılı beyanına göre 11 ve 28 Kasım 2011 tarihleri arasında yani toplamda 17 gün boyunca tutuklu kalmıştır.

B. İlgili iç hukuk

10. İcra ve İflas Kanununun (31 Mayıs 2005 tarihli ve 5358 sayılı kanunun 11. maddesiyle değiştirilen) 340. maddesinde şu ifade yer alır:

« (...) alacaklının muvafakati ile icra dairesinde kararlaştırılan borcu ödeme şartını, makbul bir sebep olmaksızın ihlal eden borçlunun, alacaklının şikâyeti üzerine, üç aya kadar tazyik hapsine karar verilir. Hapsin tatbikine başladıktan sonra borçlu borcun tamamını veya o tarihe kadar icra veznesine yatırmak zorunda olduğu meblağı öderse tahliye edilir; ödemelerini tekrar keserse, hakkında tazyik hapsine yeniden karar verilir. Ancak, bir borçtan dolayı tazyik hapsinin süresi üç ayı geçemez».

ŞİKAYETLER

11. Sözleşme'ye Ek 4 No.lu Protokol'ün 1. Maddesini ileri süren başvuran, tazyik hapsi cezasının, borç nedeniyle özgürlüğünden yoksun bıraktığından şikayet etmektedir.

12. Bununla birlikte başvuran Sözleşme'nin 7. maddesini ileri sürerek kendisine verilen cezanın yasal açık hüküm yokluğunda mahkum edilme yasağını ihlal ettiğinden şikayet etmektedir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

Başvuran, borç nedeniyle hapsedilmesini içeren şikayet ile ilgili olarak Sözleşme'ye Ek 4 No.lu Protokolün 1. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir.

Somut olayda Mahkeme, Türkiye'nin bu protokolü onaylamadığını hatırlatmaktadır. Böylece Sözleşme'nin 35. maddesinin 3 ve 4. fıkraları uyarınca Sözleşme hükümleri ile kişi yönünden (*ratione personae*) bağdaşmadığı için bu şikayetin reddedilmesi gerektiği açıktır.

Sözleşme'nin 7. maddesi bağlamındaki şikayet hakkında başvuran, tazyik hapsi cezasının, İcra ve İflas Kanunu, borcunu ödeyemeyen bir borçluya değil, yalnızca uzlaşmaya yanaşmayan ve borcunu ödeyen bir borçlu bakımından böyle bir tedbiri öngördüğü halde kendisini mahkum eden bir ceza olduğunu savunmaktadır.

Somut olayda, Mahkeme, kesin olarak ödeme taahhüdünün ihlali suçu kapsamında yukarıda anılan kanunun ihtilafli hükümlerinin, borcun kökeninde sözleşmenin yerine getirilmemesi ile ilgili olmadığını, taahhüdün icra dairesinde verilmesi ile ilgili olduğunu gözlemlemektedir. Başka bir deyişle dosya bölümlerine göre başvuranın mahkumiyeti, anılan sözleşmenin icra edilmesindeki yetersizliğine dayanmamaktadır. Aslında bu kişi borcun varlığını bilerek kabul etmiştir ve Ankara İcra Dairesinde son süre öncesi çözüme kavuşturmak için taahhütte bulunmuştur. Belirlenen koşullarda ödeme yapamamış olan başvuran, icra ceza mahkemesi tarafından İcra ve İflas Kanununun 340. Maddesinde öngörüldüğü şekilde icra dairesi nezdinde ihtilafli miktarı ödeme taahhüdünü ihlal suçu nedeniyle « tazyik hapsi » cezasına mahkum edilmiştir. Bu itibarla Mahkeme, bu şikayetin dayanaktan yoksun olduğu ve aynı zamanda Sözleşme'nin 35. maddesinin 3 ve 4. fıkraları uyarınca reddedilmesi gerektiği kanaatine varmaktadır.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oybirliğiyle,
Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar, Fransızca tanzim edilmiş olup, 22 Eylül 2016 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Ksenija Turković
Başkan